דרשוני כרך ב — ואת דינה בתו

ואת דינה בתואילה צרויה

ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה יעקב ובניו בכר יעקב ראובן. ובני ראובן... ובני שמעון... ובני לוי... ובני יהודה... ובניישששכר... ובני זבלון... אלה בני לאה אשר ילדה ליעקב בפדן ארם ואת דינה בתו כל נפש בניו ובנותיו שלשים ושלש (בראשית מו, ח–טו)

בתו של יעקב היתה יושבת אוהלים. מה עשה שכם בן חמור? הביא נערות משחקות חוצה לה מתופפות בתופים ויצאה חוצה לראות בבנות הארץ ושללה ושכב עמה והרתה וילדה את אסנת. ואמרו בני יעקב להרגה. אמרו, יאמרו בכל הארץ שיש בת זנות באהלי יעקב?! מה עשה יעקב – כתב על ציץ של זהב שם הקודש, ותלה על צוארה ושלחה. והכל צפוי לפני הקדוש ברוך הוא וירד מיכאל המלאך ונטלה והורידה למצרים לביתו של פוטיפרע ... והיתה אשתו של פוטיפרע עקרה וגִדלה אותה כבת. ולקחה יוסף לאשה (ילקוט שמעוני פרשת וישלח, רמז קלד)

איש וביתו, רעייתו וילדיו, ירדו מצרימה.ורק דינה בבדידותה, ללא איש וללא ילדים.ואחיה לא יכלו דברה לשלום.לא דיברו עמה בצעירותה, לכן 'ותצא דינה... לראות בבנות הארץ' (בראשית לד, א).

לא דיברו עמה לאחר שלקחה שכם ועינה אותה ואף לא שאלו לרצונה, שנאמר: 'ואת חמור ואת שכם בנו הרגו לפי חרב ויקחו את דינה מבית שכם ויצאו' (שם, כו)... ולא דיברו עמה לאחר שהרתה, אלא ביקשו להרגה שנאמר, 'ויאמרו הכזונה יעשה את אחותנו?' (שם, לא). 'יאמרו בכל הארץ, שיש בת זנות באוהלי יעקב?!.

קראו אחֶי דינה לבתה בשם אסנת – למען תיזכר חרפת לידתה, ולמען תזכור אִמה את אסונה ואינוסה, על כי יצאה לראות בבנות הארץ.

ויעקב שמר את הדבר. אמר: אל תקרי אסנת, אלא 'את נס'. ויסמנה בציץ זהב, והלבישה בכתונת פסים למען הצילה מידם.

ויהי כאשר קרבו ימי יעקב למות תיקן מעשי בניו, שנאמר 'ויולד ליוסף בארץ מצרים אשר ילדה לו אסנת בת פוטי פרע כהן אן את מנשה ואת אפרים' (בראשית מו, כ). 'ויאמר יעקב אל יוסף... ועתה שני בניך הנולדים לך בארץ מצרים עד באי אליך מצרימה לי הם אפרים ומנשה כראובן ושמעון יהיו לי' (מח, ג–ו).ובא לדינה גואל.

ואחיה לא יכלו דברה לשלום...ויעקב שמר את הדבר – פרפרזה על יחסי יוסף ואחיו בבראשית לז.